

Písomný výstup pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	ZŠ s MŠ Š. Žáryho Poniky, Družstevná 201, 976 33 Poniky
4. Názov projektu	Zvýšenie kvality výchovno – vzdelávacieho procesu v ZŠ s MŠ Štefana Žáryho Poniky
5. Kód projektu ITMS2014+	NFP 312010S804
6. Názov pedagogického klubu	5.6.1. Pedagogické kluby 2.3. Čítanie a prax
7. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Daša Mellová
8. Školský polrok	1.09.2019 – 31.01.2020, šk. rok 2019/2020
9. Odkaz na webové sídlo zverejnenia písomného výstupu	https://www.poniky.sk/zs-s-ms-stefana-zaryho/

10.

Úvod:

Stručná anotácia

Písomný výstup pedagogického klubu Čítanie a prax za 1. polrok šk. roka 2019/2020. Zhodnotenie činnosti pedagogického klubu. Výmena skúseností pri využívaní metód a vyučovacích postupov na rozvoj čitateľskej gramotnosti, učebných a iných materiálov.

Kľúčové slová

čitateľská gramotnosť, metódy a stratégie čítanie, testy, pracovné listy, učebné materiály, metódy

Zámer a priblíženie témy písomného výstupu

V našom pedagogickom klube sa prioritne zameriavame na rozvoj čitateľskej gramotnosti, rozvoj čítania s porozumením a podporu rozvoja podmienok aj pre skvalitnenie vyučovania. Naším cieľom je aj vytváranie metodických listov, pracovných listov, pracovných a vzdelávacích pomôcok, ktoré pomôžu skvalitniť vyučovací proces so zameraním na čítanie a prax.

Jadro:**Popis témy/problém**

Pedagogický klub prebiehal podľa harmonogramu a členovia klubu sa venovali nasledovným témam a činnostiam :

1. schválenie plánu práce pedagogického klubu,
2. výmena skúseností z vyučovacích hodín, využívania didaktických hier najmä na 1.stupni, techník a metód tvorivého písania, ktoré rozvíja aj čitateľskú gramotnosť,
3. príprava, realizácia a vyhodnotenie testov na čítanie s porozumením,
4. tvorba pracovných listov a učebných materiálov,
5. štúdium odbornej literatúry, vyhľadávanie zdrojov na internete – vhodných na tvorbu úloh.

V 1. polroku šk. roka 2019/2020 bola činnosť klubu zameraná na rozvoj čitateľskej gramotnosti, čitateľských stratégií a testovanie čítania s porozumením.

Testovanie čitateľskej gramotnosti.**Názov témy:**

Malá Ema – opakovanie písmen s - S v slabikách, slovách , vetách.

Cieľová skupina : 1.ročník ZŠ, 14 žiakov

Predmet: Slovenský jazyk

Ciele: Vedieť čítať písmená s-s v slabike, v slovách, vo vetách. Vedieť samostatne pracovať podľa pokynov. Porozumieť prečítanému textu. Poznať základné práva detí – právo na život, starostlivosť a lásku.

Popis: Metóda učenia EUR, Evokácia - motivácia, aktivizácia – hra „Plávala rybička ...“, Uvedomenie - práca s PL, Reflexia – moja prvá skúsenosť s textom, hodnotenie – sebahodnotenie, rolová hra – som mamička, som otecko

Príprava, učebné pomôcky : Malá bábika, deka /uteráčik/, CD s uspávkou, nápovedné obrázky, kartičky so slabikami, PL – text a test na ČG

Postup:

1. Evokácia - motivácia – porekadlo „Aká matka, taká Katka“ – podoba /vnútorná, vonkaj./ - narodila sa nám malá Emka /malý zázrak - krátky príbeh/, žiaci odpovedajú na otázky:

1. Ako sa musia rodičia postarať o Emku /vymenuj tri činnosti .../
2. Ktoré veci, predmety, činnosti škodia Emke ...
3. Ako vie dať Emka najavo svoju spokojnosť/ nespokojnosť ...

Počúvanie CD uspávanka ... bábika zaspala

-Hra „Plávala rybička po Dunaji stratila písmenko „S“, vymysli slová, ktoré sa začínajú na S

-Nápovedné obrázky – pomenuj ich, rozdeľ slovo na slabiky a hlásky

-Kartičky so slabikami /vymysli slová, ktoré sa začínajú na danú slabiku, použi vo vetách/

2. Uvedomenie – práca s PL, žiaci spoločne s učiteľom riešia PL podľa pokynov:

1. Prečítaj si potichu nadpis 2-krát.
2. Pomenuj potichu všetky obrázky v PL , 2-krát /vieš všetky pomenovať .../
3. Prečítaj si potichu prvú vetu, 2-krát ..., druhú, ...tretiu, ...
4. Prečítaj si sám ešte raz celý text
5. Porozmýšľaj, „Čo má Ema?“, prečítaj si potichu tri slová
6. Zakrúžkuj v 1. úlohe správne slovo: „Čo má Ema?“
7. Porozmýšľaj, čo ulovili chlapci, prečítaj si potichu správnu vetu
8. Podčiarkni v 2. úlohe, čo neulovili chlapci
9. Prečítaj si text ešte raz, vyhľadaj vetu a ukáž ju prstom, ktorú volá Silva
10. Prepíš celú vetu v 3. úlohe, ktorú volá Silva.
11. Teraz budeš „pátračom“ máš dôležitú úlohu, vypátrať všetky dlhé samohlásky, zober do ruky zelenú farbičku.
12. Čítaj pomaly text, zakrúžkuj všetky dlhé samohlásky
13. Spočítaj všetky dlhé samohlásky a zapíš do krúžku ich počet vo 4. úlohe.
14. Si veľmi šikovný, prekontroluj svoju prácu, ako sa ti pracovalo, bolo to pre teba náročné, ohodnot' svoju samostatnú prácu smajlíkom

Stratégie pri čítaní.

Schematicky - 3 druhy prepájania informácií, ktoré v mysli robí čitateľ:

1. Text to text – spája text s inými textami
2. Text to self – spája text so svojimi postojmi a prežívaním
3. Text to world – spája text so znalosťami v svete

1. Stratégie na prepájanie čítaného s vedomosťami a skúsenosťami :

- a) Značky - náučné texty
- b) Kniha a ja, kniha a kniha, kniha a svet - náučné aj literárne texty

a) Značky :

- táto stratégia má navádzať žiaka na priebežné monitorovanie porozumenia a uvažovanie o tom, čo číta
- stratégia dáva do vzťahu aktuálne znalosti s novými v texte

Postup je jednoduchý: žiak číta text po častiach (po vetách, po odsekoch). Z každého odseku sa spoločne vyberie dôležitá informácia. Žiak ju zhodnotí a zapíše pod príslušné značky do tabuľky. Príklad tabuľky :

Téma: Dážďovka obyčajná (prírodoveda pre 4. ročník ZŠ)	
Toto už viem (značka +)	Toto som nevedel (značka -)
Žije v pôde, robí si chodbičky	Má vlhkú pokožku
Je citlivá na svetlo, zalieza do pôdy	Telo je zložené z článkov so štetinkami
Vpredu má opasok - prstenec	Na prvom článku je ústny otvor, na poslednom vylučovací
Prevzdušňuje pôdu	V noci vŕha do chodbičiek zvyšky rastlín - potrava
	Rozmnožuje sa vajčkami
	...

Zložitejšia tabuľka /pre 2. stupeň ZŠ/ :

Takto som to vedel	Toto som vôbec nevedel	To som vedel inak	Tomuto nerozumiem
Značka „✓“ pre známu informáciu	Značka „+“ pre novú informáciu	Značka „-“ pre inú informáciu	Značka „?“ pre nejasnosti

Jednoduchšia tabuľka – vyplnená : /Téma : Solárny systém, Úloha : Ako sa jednotlivé časti solárneho systému pohybujú ?/ Počas čítania textu si žiak zapisuje hodnotenie svojich poznatkov a informácií a zapisuje si to do tabuľky takéhoto typu :

Čo som už vedel	Čo viem teraz	Čo ešte neviem
Zem krúži okolo slnka.	Mesiac krúži okolo zeme.	Prečo nie je vždy spln mesiaca?
Zem sa krúti a vzniká deň a noc.	Zem sa krúti okolo zemskej osi.	Prečo je na Aljaške v noci svetlo?
V slnečnej sústave sú aj iné planéty.	Mars je blízko Zeme.	Mená ďalších obcí.

15. PL odovzdaj a urob si poriadok na lavici.

3. Reflexia – žiaci reflektujú svoje pocity na testovanie

- zážitkové učenie, rolová hra s bábkou Emkou – „Stal sa zo mňa otecko / mamička“, čo musím urobiť ... žiaci hovoria, názorne ukazujú, ako by sa postarali o bábätko

Hodnotenie:

(spätná väzba) Hodnotenie ústne – pochvala, povzbudenie. Pečiatka včielky za správne vyriešený PL. Sebahodnotenie – ústne aj pomocou piktogramov v PL

Postrehy z overovania: Žiaci majú bohaté skúsenosti so starostlivosťou o deti, niektorí nepoznali porekadlo, ale poznali „Akoby ti z oka vypadol“, resp. „Aký otec, taký syn“. Práca s PL si vyžaduje postupné spoločné riešenie úloh – slabší čítári sú pomalí

Čas: 45 min.

Rozvoj čitateľských stratégií.

Slovenský jazyk + Prvouka

Cieľ : Osvojiť si vedomosti o včele medonosnej. Vedieť doplniť správnu značku o prečítanom.

Vedieť sa kriticky ohodnotiť. Vedieť vyhľadať v texte písmená. Vedieť tvoriť vety, príbehy, básničky o včielkach. Poznať význam sloganu „Ži a nechaj žiť!“

Popis : Metóda učenia EUR, Evokácia – motivácia. Uvedomenie - práca s PL, ochutnávka medú

Reflexia – moja prvá skúsenosť so včelami, hodnotenie – sebahodnotenie, starostlivosť o včely

Príprava : Povystrihované včielky, CD rozprávky o Včielke Maji, PL – čitateľské stratégie , včelárske náradie, kukla ...

Postup : 1. Evokácia - motivácia – hádanky o včielkach,

- rozprávka cca 20 min. Včielka Maja – život a práce v úli

2. Uvedomenie – práca s PL čitateľské stratégie, žiaci spoločne s učiteľom riešia PL podľa pokynov, vysvetliť značky *, !, kedy ich použiť, názorne vyskúšať na tabuli

- Učiteľ číta žiakom vety a žiaci doplnia značku
- Po skončení si spočítajú *, aj !, porovnajú
- Zakrúžkuj pastelkami dané písmená /m, p, s/
- Spoločné vyhodnotenie vedomostí o včielkach
- Diskusia – kto a ako sa stará o včielky, ukážky včelárskeho náradia

3. Reflexia – žiaci reflektujú svoje pocity na testovanie

- žiaci tvoria ústne vety, príbehy, básničky – rýmovačky o včielkach
- zážitkové učenie – vymodeluj si svoju včeliu bunku z plastelíny
- ochutnávka produktov včiel – med, peľ, vosk, propolis

Hodnotenie ústne – pochvala, povzbudenie. Pečiatka včielky za vyriešený PL. Sebahodnotenie – ústne .

Žiaci majú bohaté skúsenosti so starostlivosťou o včielky

Čas : 2 x 45 min.

Ďalšie metodické listy a pracovné listy vytvorené členmi klubu tvoria prílohy tohto písomného výstupu.

Záver:

Zhrnutia a odporúčania pre činnosť pedagogických zamestnancov

Členovia pedagogického klubu v 1. polroku šk. roka 2019/2020 pravidelne diskutovali a rozoberali zadané témy plánu klubu, študovali odbornú literatúru a pripravovali pracovné listy na rozvoj čitateľskej gramotnosti.

Odporúčania pre činnosť zahrňujú vymieňanie skúseností, t.j. aj poskytovanie pracovných listov kolegom s cieľom spätnej väzby, resp. konštruktívnej kritiky. Dôležité je neustále využívať už vytvorené metódy na rozvoj čitateľskej gramotnosti, ale aj vytvárať nové, inovatívne, aktivizujúce metódy. Stratégia učenia EUR je východiskom pre metódu kritického myslenia, ktorého rozvíjanie sa v súčasnosti javí ako kľúčové, lebo je jednou zo základných zručností v otvorenej demokratickej spoločnosti. Žiaci si trénujú postup myšlienkových procesov, ktoré začínajú informáciou a končia prijatím rozhodnutia.

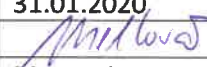
Praktickým výstupom činnosti klubu sú úlohy na porozumenie textu na rôznych úrovniach a s využitím rôznych inovatívnych čitateľských stratégií a metód.

Prílohy k písomnému výstupu :

Prílohy 1 – 4 : metodické listy

Prílohy 5 – 7 : pracovné listy

Prílohy 8 – 12 : učebné materiály, fotodokumentácia z činnosti

11. Vypracoval (meno, priezvisko)	Mgr. Daša Mellová
12. Dátum	31.01.2020
13. Podpis	
14. Schválil (meno, priezvisko)	Mgr. Mária Janovčíková
15. Dátum	31.01.2020
16. Podpis	